

Jaar- verslag '11-'12

Resultaten

Hoogtepunten
2011 - 2012

Nieuw in 2012 - 2013

Bestuur en adviesraad

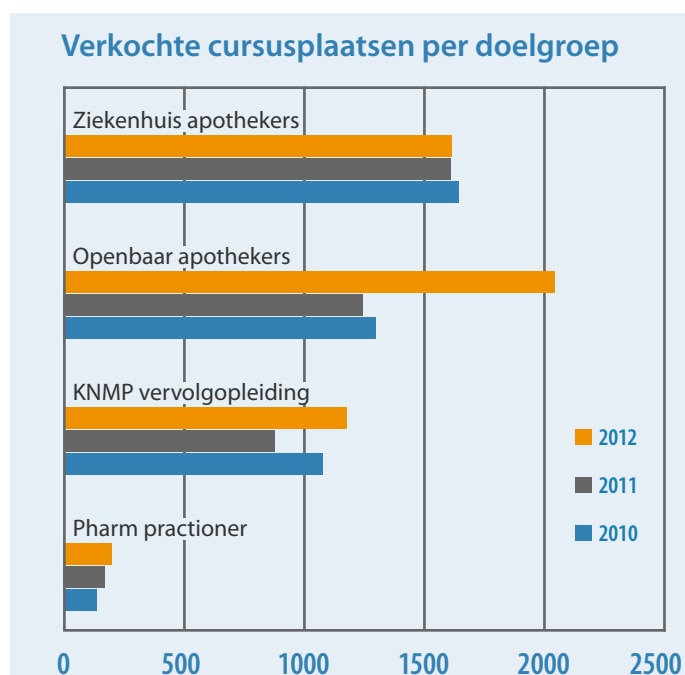
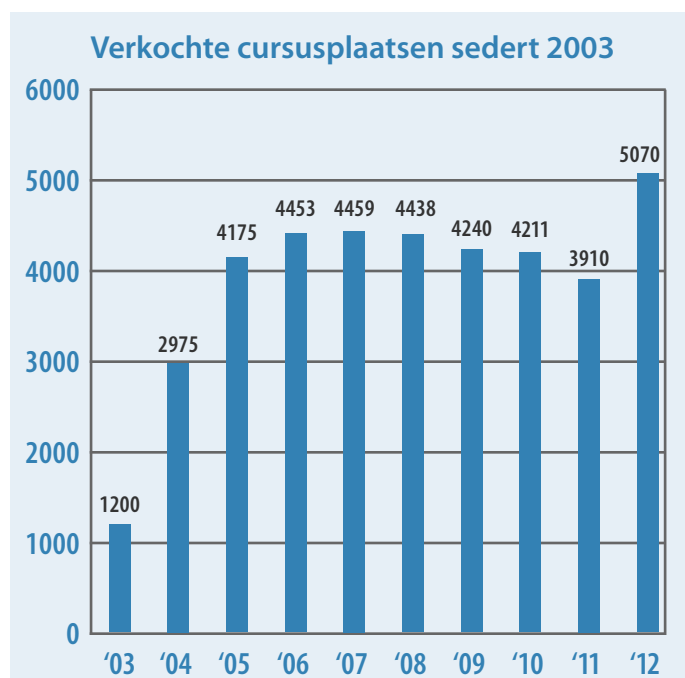

Achter de schermen

Contactgegevens

Resultaten

In 2010, 2011 en 2012 zijn respectievelijk 4211, 3910 en 5070 cursusplaatsen verkocht. Tot het jaar 2007 was er sprake van een stijgende lijn in het aantal verkochte cursusplaatsen. De jaren 2008, 2009 bleven redelijk stabiel en 2010 en 2011 kenden een terugval. Dit is gedeeltelijk te verklaren door een beter ontwikkeld databasesysteem. Dit staat geen dubbele tellingen meer toe, waardoor zuiverder kengetallen beschikbaar zijn. Hier komt bij dat in 2010 en 2011–bij zowel de KNMP-registratiefase als de herregistratiefase bij PAOFarmacie–minder openbare apothekers nascholing volgden. Het aantal ziekenhuisapothekers bleef overigens redelijk stabiel.

Tot nu toe zijn de meeste cursusplaatsen verkocht in 2012. Dit succes kan vooral toegeschreven worden aan de toegenomen cursusverkoop bij de herregistratiefase van openbare apothekers en aan cursisten die bij ons de PIAF-cursus volgden.

Hierna in het kort de belangrijkste activiteiten en gebeurtenissen van PAOFarmacie in het afgelopen en het lopende jaar.

Vorbereid op de toekomst: herinrichting bureau

De laatste jaren staat de apothekers-markt behoorlijk onder druk. Apothekers dienen zich steeds flexibeler op te stellen en het komt er meer dan ooit op aan, dat ze de juiste deskundigheid verwerven. Om de apothekers wat dit betreft op een snelle en efficiënte manier te kunnen bedienen, wil PAOFarmacie het contact met de markt verder verstevigen. Meer dan voorheen zullen we naar buiten treden en actief op zoek gaan naar nieuwe ontwikkelingen en trends, die voor apothekers van groot belang zijn, en ze vertalen in sterk opleidingsaanbod.

Om dit te kunnen realiseren wordt het bureau van PAOFarmacie opnieuw ingericht. In het kader hiervan is inmiddels een general manager aangesteld. Zijn naam is **Hans van Son** en hij zal ervoor zorgen dat het bureau als een goed geoliede machine draait.

Directeur **Sharon Schouten** zal, meer nog dan in het verleden, het gezicht van PAOFarmacie worden. Ze zal nieuwe ontwikkelingen en trends signaleren, met externe partijen in overleg treden, ze bij elkaar brengen en zo vernieuwend opleidingsaanbod realiseren.

Opnieuw ISO-gecertificeerd

Op 28 februari 2012 ontving PAOFarmacie voor de tweede keer het ISO-certificaat van [Lloyds Register](#). De eerste keer was in 2008. Daarna zijn we jaarlijks gemonitord door de certificerende instantie. Uitgangspunt hierbij is: het verzorgen van hoogwaardig, onafhankelijk postacademisch onderwijs voor hoofdzakelijk apothekers.

PAOFarmacie kreeg dit keer complimenten over de interne communicatie en de manier waarop het hierboven genoemde herinrichtingsplan wordt geïmplementeerd. Ook werd opgemerkt dat de beheersing van de diverse processen goed op orde is.

PAOFarmacie goed in de markt

Begin 2011 werden de resultaten bekend van een imago-onderzoek dat we lieten uitvoeren onder alle KNMP-leden. Uit het onderzoek bleek dat in het werkveld van opleidingen de naamsbekendheid van PAOFarmacie het hoogst is, zowel spontaan (70%) als geholpen (98%). Ten opzichte van andere aanbieders scoorde PAOFarmacie de meest hoogwaardige kwaliteit, zowel voor het aanbod, als voor de docenten. Ook op de aspecten onafhankelijkheid, innovatie en prijs-kwaliteitverhouding, gaven de respondenten ons het hoogste cijfer ten opzichte van de andere top 4 aanbieders. Aan de apothekers is verder gevraagd welk opleidingsinstituut zij als eerste zouden overwegen om een postacademische opleiding te volgen. PAOFarmacie werd hier het vaakst genoemd.

Het onderzoek liet echter ook zien dat we producten en doelgroepen nog beter op elkaar kunnen afstemmen. En ook gaf het onderzoek inzicht in de informatiebehoeften van de apothekers. De meesten willen geïnformeerd worden via een e-mail nieuwsbrief, maar ook mailings en aanbevelingen via collega's werden veel genoemd. De resultaten zullen leiden tot een nog betere informatievoorziening door PAOFarmacie.

Voortgang wetenschappelijk onderzoek

PAOFarmacie doet sinds juni 2010 wetenschappelijk onderzoek naar de didactiek van opleiden en bijscholen van volwassenen. De specifieke onderzoekslijn die is uitgewerkt, is gericht op de motivatie van apothekers in het levenslang leren (lifelong learning).

Doel is, te achterhalen welke didactische vormen het meest de motivatie van de apotheker kunnen stimuleren. Het beroep van de apotheker is immers zodanig in beweging, dat hij zich gedurende zijn hele carrière moet blijven ontwikkelen. Daarom is het voor een postacademisch onderwijscentrum als PAOFarmacie van groot belang producten te ontwikkelen die de motivatie van apothekers stimuleren. Het wetenschappelijk onderzoek levert hieraan belangrijke bijdragen.

Voor het onderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de data uit het eerder genoemde imago-onderzoek. Nader analyse van deze gegevens leidde tot indicaties, dat sekseverschillen een onderscheidende rol kunnen spelen bij voorkeur en motivatie van apothekers rond het levenslang leren. Gebleken is dat apothekers, op basis van hun geslacht, parttime of fulltime werken en de hieraan gerelateerde voorkeuren voor nascholingsformats, grofweg te verdelen zijn in twee clusters. Deze eerste onderzoeksresultaten zijn beschreven in een wetenschappelijk artikel, dat momenteel ter publicatie wordt aangeboden.

Hoogtepunten in 2011 en 2012 (vervolg)

PAOFarmacie 10 jaar!

PAOFarmacie werd 10 jaar geleden opgericht door de [KNMP](#), [NVZA](#), [NIA](#), de [Universiteit Utrecht](#) en [Rijksuniversiteit Groningen](#). Op 8 december 2011 werd in het Leerhotel in Amersfoort het tweede lustrum van PAOFarmacie gevierd.

De dag werd ingeluid met orgelspel van **Frans van de Vaart**. Daarna opende de voorzitter van de KNMP (**Jan Smits**) symbolisch de nieuwe vervolgopleiding en hielden twee key-note sprekers (professor **Ian Bates**, directeur van de Global Education Taskforce uit Londen en professor **Olle ten Cate**, directeur Research and Development of Education van het UMC Utrecht) prikkelende inleidingen over de nieuwste trends op het gebied van internationaal farmacieonderwijs en medisch onderwijs. Na de inspirerende plenaire sessie in de ochtend werden verschillende workshops gegeven.

Klik op het plaatje rechts om het lustrumfilmpje in uw browser te bekijken.

Hoogtepunten in 2011 en 2012 (vervolg)

Verhuisd!

In het toch al drukke lustrumjaar is PAOFarmacie ook verhuisd van de universiteitscampus, de Uithof, naar het Broederplein in Zeist, op een steenworp afstand van Slot Zeist. Deze verhuizing was noodzakelijk vanwege de hoge kosten van vestiging op de universiteitslocatie. Het pand aan het Broederplein waar PAOFarmacie nu gevestigd is, wordt gedeeld met het Julius Clinical Research, Julius Center en Julius Academy. Het statige pand beschikt over alle moderne faciliteiten en heeft zalen beschikbaar.

PAOFarmacie is nu gevestigd in een multifunctionele en inspirerende omgeving, die hopelijk leidt tot structurele samenwerking met de (huis)artsenopleidingen.

In het voorjaar van 2013 wordt de nieuwe locatie officieel geopend. Wij houden u op de hoogte!

Nieuw in 2012-2013

PAOFarmacie vernieuwt permanent. Ook in 2012 en volgend jaar zijn er weer tal van initiatieven die ontwikkeld worden of die al zijn uitgewerkt en beginnen. Hieronder schetsen we kort de belangrijkste vernieuwingen.

PIAF-OPLEIDING IN NIEUW JASJE

De opleiding Periodieke Individuele Analyse Farmacotherapie (PIAF) is een gezamenlijk product van [SIR](#) (Institute for Pharmacy Practice and Policy) en [PAOFarmacie](#). De opleiding is sinds januari 2012 in een nieuw jasje gezet, omdat er door een CZ-eis, een toestroom ontstond aan nieuwe PIAF-cursisten.

Bij het geschikt maken van de opleiding voor een grotere groep apothekers, stond het behoud–en waar mogelijk de verbetering–van de kwaliteit voorop.

In het nieuwe didactische format worden cursisten nog intensiever begeleid. Tegelijkertijd is er een behoorlijke efficiëntie-winst bereikt, doordat gebruik wordt gemaakt van de nieuwste technologie rondom webcasts. Hierdoor is het mogelijk om veel cursisten tegelijkertijd te voorzien van de benodigde kennis. Deze opleiding start met een kick-off dag en een 'bootcamp' om zo een veilige omgeving te creëren, waarin de cursisten al hun knelpunten en barrières kunnen bespreken.

De [PIAF-opleiding](#) wordt door de zorgverzekeraar als voldoende gekwalificeerd voor de eisen die aan de zorgprestatie Medicatiebeoordeling worden gesteld. Het is daarmee één van de tien zorgprestaties die sinds 1 januari 2012 gedeclareerd kunnen worden bij de zorgverzekeraar.

MEDICATIEVEILIGHEID INTEGRALER

In samenwerking met de [KNMP](#) biedt PAOFarmacie vanaf 2013 een volledig Nascholingsprogramma Medicatieveiligheid aan. In deze cyclus komt aan bod, hoe de apotheker kan zorgen voor een veilig

Nieuw in 2012-2013 medicatieproces dat is afgestemd op de individuele patiënt. Hierdoor voorkomt hij dat patiënten vermijdbare medicatie-gerelateerde schade oplopen.

Als basis voor medicatieveiligheid geldt het [HARM-wrestling-rapport](#). De apotheker kent de HARM-wrestling-aanbevelingen en leert ook hoe deze toe te passen bij individuele casuïstiek uit de praktijk. Extra aandacht wordt besteed aan de onderwerpen interpretatie en bewaking van labwaarden met betrekking tot nierfunctie, natrium, kalium en INR. Andere thema's die aan bod komen zijn: medicatie-overdracht, medicatieveiligheid in de caresector en veilig incident melden.

De bijeenkomsten in het nascholingsprogramma hebben een interactief karakter, waarbij veel gebruik gemaakt wordt van praktijksituaties. Na afloop van het programma is de apotheker in staat een goed advies te geven over medicatieveiligheidsvraagstukken aan, zowel de arts, als de patiënt.

MASTERCLASS SPECIALISMEN

PAOFarmacie ziet het ook als haar taak de 'weesthe-ma's' op het programma te zetten en daar aandacht voor te vragen.

De inspectie ([IGZ](#)) vindt dat aan de medicatieveiligheid in de gehandicaptenzorg nog veel verbeterd kan worden en toen de SIR met het verzoek kwam gezamenlijk een Masterclass gehandicaptenzorg te organiseren, waren we direct enthousiast.

Apothekers zijn niet of nauwelijks betrokken bij het beleid en de uitvoering van de geneesmiddelen-voorziening in tehuizen voor mensen met een verstandelijke beperking. Dit geldt vermoedelijk ook in de ambulante zorg voor deze categorie patiënten. Toch leveren apothekers op grote schaal geneesmiddelen aan cliënten met een verstandelijke beperking, zowel in tehuizen, als in de apotheek.

Met [deze Masterclass](#) willen we apothekers, die farmaceutische zorg leveren aan mensen met een verstandelijke beperking, ondersteunen om 'de toegedachte rol' te kunnen waarmaken (zie het inspectierapport uit 2010 en de herschreven [Handreiking Medicatiebeleid Gehandicaptenzorg](#) uit 2011).

Nieuw in 2012-2013 PAOFarmacie zal met de SIR meer van deze wees-thema's oppakken, als blijkt dat deze Masterclass succesvol is en in een behoefte voorziet van de apothekers en hun ketenpartners.

PROFESSIONALITEIT IN DE FARMACIE

Onder Medische Professionaliteit wordt verstaan dat artsen eigen verantwoordelijkheid nemen voor kwalitatief goede zorg, verantwoordelijkheden delen met andere hulpverleners én verantwoording afleggen over handelen. Ook farmaceutisch handelen, kan verregaande consequenties hebben voor het welzijn van mensen. Meer dan vroeger wordt ook van de apotheker gevraagd zijn keuzes te motiveren en te onderbouwen.

PAOFarmacie heeft in samenwerking met de [SIG Ethiek en Filosofie](#) van de KNMP, [de nascholing Professionaliteit in de farmacie](#) samengesteld. De nascholing richt zich op het professioneel verantwoord omgaan met de praktijkdilemma's op het gebied van onder meer samenwerking met collega-professionals, leiderschap en de relatie met de patiënt.

De nascholing is onderdeel van de doorlopende leerlijn Professionaliteit & Farmaceutische Ethiek.

Als de farmaceutische professionaliteit verder ontwikkeld wordt, zal dit zeker leiden tot betere kwaliteit, betere toegankelijkheid, transparantie en betaalbaarheid van de gezondheidszorg.

ICT-ONTWIKKELINGEN

Dit jaar verspreiden we ons jaarverslag in digitale vorm. We gaan zo mee met de tijd en houden rekening met het milieu.

Ook op het gebied van leren, zijn we al langere tijd digitaal actief. Naast de E-learning, de Farmacocasus en de Trends nieuwsbrief, zijn we in 2012 gestart met een pilot voor webcasts. We hebben webcast-registraties gemaakt tijdens de nieuwe opzet van de PIAF en tijdens ons symposium Farmacotherapie up-to-date. De PIAF-webcast dient nog gereed gemaakt te worden als nascholing, die van Farmacotherapie-up-to-date is al vanaf eind november 2012 online. Het digitaal leren vereist ook het ontwikkelen van een goede e-portfolio.

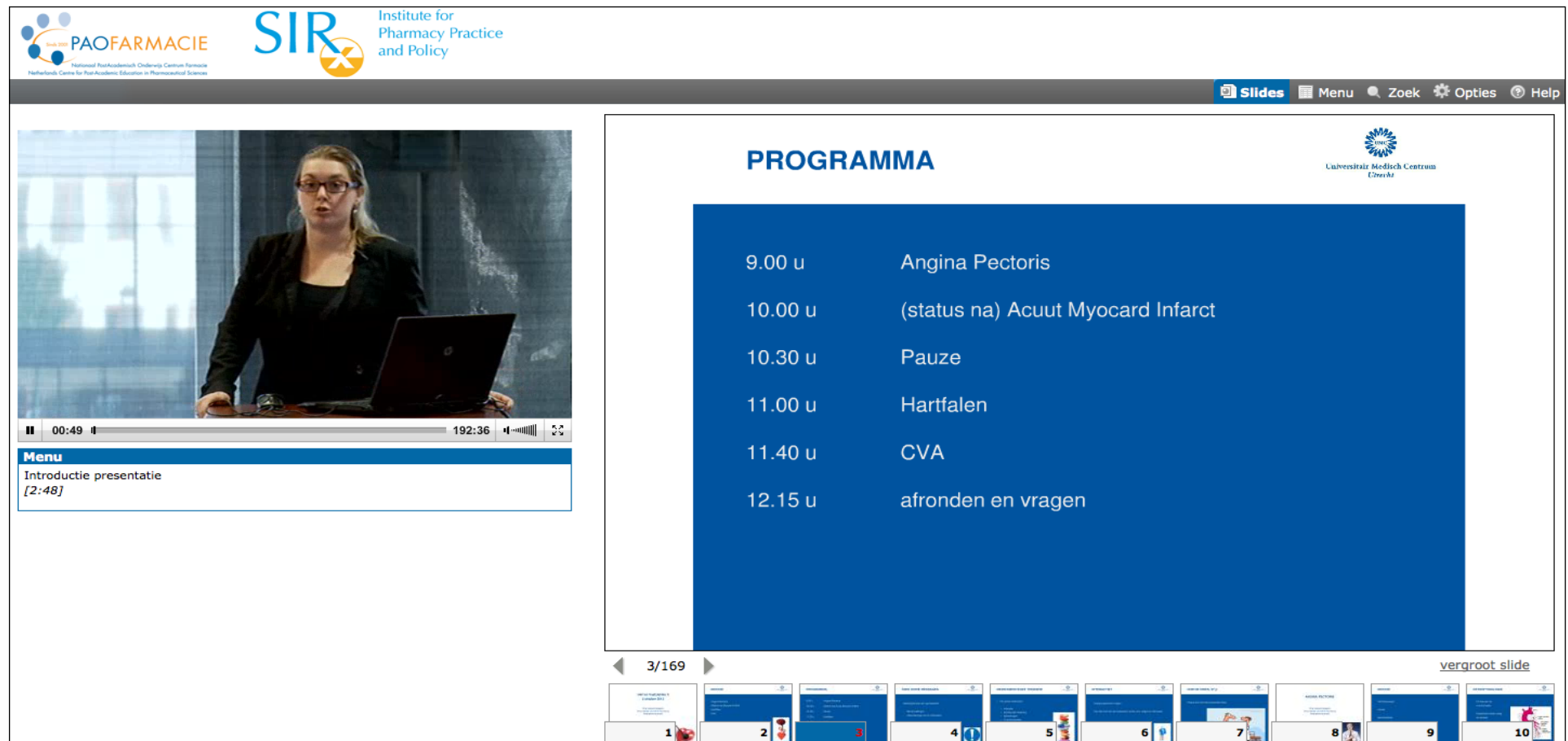

Voorbeeld van webcast

'Hart en Vaatziekten II'.

Klik op het plaatje voor de online versie.

Nieuw in
2012-2013

The screenshot shows a webcast player with a video of a woman presenting. The interface includes a menu, a program schedule, and a slide navigation bar.

Menu

- Introductie presentatie [2:48]

PROGRAMMA

9.00 u	Angina Pectoris
10.00 u	(status na) Acuut Myocard Infarct
10.30 u	Pauze
11.00 u	Hartfalen
11.40 u	CVA
12.15 u	afronden en vragen

3/169

vergroot slide

Voor de opleiding Pharmacy Practitioner is die er al. Aan de e-portfolio voor de nieuwe opzet van de PIAF wordt nog hard gewerkt, maar de portfolio wordt naar verwachting snel opgeleverd en is dan online beschikbaar.

In 2012 zijn verschillende aanpassingen in de website en de database gedaan. Dit om processen beter te stroomlijnen en verder te professionaliseren.

We verwachten in 2013 te starten met de ontwikkeling van een mobiele versie van de website en database, zodat u op elk moment, via uw smartphone of tablet, op de hoogte bent van onze cursussen en andere wetenswaardigheden.

We brengen nieuwe ontwikkelingen tot stand voor u. Hebt u op- of aanmerkingen? Laat het ons weten via: info@paofarmacie.nl

Universiteit Utrecht

**rijksuniversiteit
groningen**

Bestuur en adviesraad

Het Nationaal PAO-centrum Farmacie verzorgt hoogwaardig, onafhankelijk postacademisch onderwijs voor apothekers. Het centrum wil een bijdrage leveren aan 'life long learning' en verdere professionalisering van apothekers in Nederland.

Het Nationaal PAO-centrum Farmacie ([PAOFarmacie](#)) is een samenwerkingsverband tussen:

- de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie ([KNMP](#)),
- de Vereniging Nederlandse Industrie Apothekers ([NIA](#)),
- de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisapothekers ([NVZA](#)),
- de faculteit Farmacie ([Universiteit Utrecht](#)) en
- het Universitair Centrum voor Farmacie ([Rijksuniversiteit Groningen](#)).

De samenwerking heeft gestalte gekregen in de vorm van een stichting. Vertegenwoordigers van de genoemde partijen vormen samen het bestuur van de stichting.

HET BESTUUR

Prof. dr. A. de Boer	voorzitter
Drs. R.J. Wolters	penningmeester
Drs. M.M. Tjoeng	bestuurslid
Dr. F. Moolenaar	bestuurslid
Dr. R.P. Dessing	bestuurslid
Dr. T. Schalekamp	bestuurslid

PAOFARMACIE ADVIESRAAD

Prof.dr. J.J. de Gier	voorzitter en lid namens de RuG
Mevrouw Dr. K. Taxis	lid namens RuG
Prof.dr. A.C.G. Egberts	lid namens NVZA
Drs. B.J.F. van den Bemt	lid namens NVPF
Dr. H. Buurma (opleidingsdirecteur)	lid namens KNMP
Mevrouw Drs. A. Nooij	lid namens KNMP
Dr. F.J. van de Vaart	lid namens KNMP
Mevrouw Drs. A.A.P. Hildebrand-Bosman	lid namens StRIA/ NIA
Dr. B.C.P. Koch	lid namens PUOZ
Drs. C.F. Ebbelaar	lid namens UU

Bestuur: van links naar rechts vooraan: Ton de Boer (voorzitter), Tom Schalekamp, Rimmert Wolters (penningmeester). Van links naar rechts achter: Frits Moolenaar, Mathieu Tjoeng. Ruud Dessing ontbreekt op de foto.

“Als je belang hecht aan een kwalitatief goede zorg in de apotheek én wilt staan voor een goede bedrijfsvoering, is samenwerken met de collegae essentieel. Hierbij hoort ook, dat je met elkaar afstemt over de nascholing die in het team nodig is. Want als je binnen een samenwerkingscluster kunt beschikken over alle competenties die nodig zijn, is het geheel meer dan de som der delen.”

Ruud Dessing

Lid van het
bestuur van PAOFarmacie

“Als openbaar apotheker wordt er tegenwoordig steeds meer van je gevraagd. Naast de distributiefunctie, ben je als apotheker ook medebehandelaar en wordt er van je verwacht dat je goede farmaceutische zorg levert. Hiertoe is samenwerking en communicatie met relevante eerstelijnsparitijen, vooral de huisarts, belangrijk. De toegevoegde waarde van de apotheker hierbij, zit in zijn rol als geneesmiddeldeskundige. Uitmuntende vakkennis is noodzakelijk om deze toegevoegde waarde waar te kunnen maken. Het bijhouden van de laatste ontwikkelingen door continue nascholing is daarom essentieel om deze deskundigheid te versterken en te onderhouden.

Chiel Ebbelaar

Lid van de PAOFarmacie Adviesraad

Achter de schermen

HET TEAM VAN PAOFARMACIE

Sharon Schouten-Tjin A Tsoi	CEO / apotheker
Hans van Son	General Manager / apotheker
Karin Smits	Management Assistant
Saskia Schiffelers	Manager Quality & Finance
Ans Jacobs	Finance Assistant
Andrea Beunk	Finance Assistant
Alice Bruggeman	Project Manager
Miriam Huisman	Project Manager
Lucienne Nagtegaal	Project Manager
Hans Noordhuis	Project Assistant
Marjolein Starreveld	Project Assistant
Rebecca Muller	Project Pharmacist
Danielle Saija	Project Pharmacist

“Na het vieren van ons tweede lustrum zijn we bij PAOFarmacie weer hard aan de slag gegaan met de verdere professionalisering. Hierbij hoort, dat we voorbereid zijn op alle eisen die vanuit politiek en samenleving gesteld worden aan zorgverleners en dus ook aan nascholing en het levenslange leren van deze zorgverleners.

Trots zijn wij op de erkenning (door CZ) van onze PLAF-opleiding, die we met de SIR op het goede moment hebben opgezet. Deze vooruitziende blik willen we koesteren en verder ontwikkelen. Dit kan onder andere met een goed geoliede interne organisatie. We zijn daarom kortgeleden begonnen met een herinrichting van het bureau. Het stelt mij in staat nog meer oog te hebben voor de actuele zaken. Hierdoor kunnen we nog sneller en concreter inspelen op trends en nieuwe ontwikkelingen, en kunt u als apotheker en zorgverlener rekenen op de allerbeste kwaliteit en het meest up-to-date en motiverende leeraanbod”

Sharon Schouten-Tjin A Tsoi
CEO / apotheker

“Steeds meer apothekers volgen nascholing bij PAOFarmacie. Vanuit de toekomstige rol van de apotheker als (mede)behandelaar is dit niet verwonderlijk. Om de apotheker bij het uitvoeren van deze rol te ondersteunen, zullen we met onze samenwerkingspartners een eigentijds en kwalitatief hoogwaardig leeraanbod blijven bieden, afgestemd op de actualiteit en behoeften van de apotheker, zoals directe toepasbaarheid in de praktijk.

De ambities die we hebben stellen ook eisen aan onze interne organisatie. Sinds kort ben ik verantwoordelijk voor het opnieuw inrichten van het bureau bij PAOFarmacie. We werken nu hard aan het verbeteren van de efficiency van de bureauprocessen, maar ook aan het verbeteren van de klantgerichtheid en -vriendelijkheid en het sneller kunnen inspelen op de behoeften van de apotheker.”

Hans van Son
General Manager / apotheker

Contact- gegevens

PAOFarmacie
Broederplein 39
3703 CD ZEIST

T 030 - 30 40 100

E info@paofarmacie.nl

www.paofarmacie.nl

fotografie: Hadewych Veys | ontwerp en uitvoering: kopwit v.o.f.

